

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2016 ORAZ POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ NA ROK 2017.

I. PODSTAWA PRAWNA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu od lutego 2015 r. realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia

09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.u. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.).

Na podstawie art. 179 Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.) Burmistrz Helu składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań.

Uchwałą Nr IV/27/15 Rady Miasta Helu z dnia 29 stycznia 2015r. został przyjęty „Program wspierania rodziny dla miasta Helu na lata 2015-2017”.

II. ZADANIA GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W myśl art. 176 w/cytowanej ustawy do zadań własnych Gminy należy między innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z wychowaniem, opieką, prowadzeniem gospodarstwa domowego, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

III. ROLA ASYSTENTA RODZINY - WSPIERANIE RODZINY

Wspieranie rodziny jest to zespół zaplanowanych działań, mających na celu przywrócenie rodzinie funkcji opiekuńczo-rodzicielskich.

Działania te prowadzone są za zgodą rodziny i aktywnym jej udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego i polegają one na:

1) pracy z rodziną m.in. poprzez konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediacje, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, przydzielenie asystenta;

2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka przy aktywnym udziale lokalnych instytucji, organizacji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny.

Praca z rodziną prowadzona powinna być również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W rodzinie, w której doszło do kryzysu i w efekcie, którego nastąpiło umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej prowadzone są działania o charakterze interdyscyplinarnej pomocy i intensywnej pracy z rodziną w celu przezwyciężenia trudności i możliwości powrotu dziecka do rodziny.

W przypadku, gdy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie rodzinny wywiad środowiskowy i jeżeli wywiad potwierdzi występowanie tychże trudności pracownik socjalny może wnioskować do Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z wnioskiem o przydzielenia asystenta rodziny. Praca asystenta rodziny ma na celu pomoc w przezwyciężaniu trudnej sytuacji rodzinnej. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W roku 2016 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Helu zatrudniony był **1** asystent rodziny w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu. Na częściowe sfinansowanie kosztów wynagrodzenia dla asystenta Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał dotacje w ramach: „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016 - asystent rodziny” w wysokości **9.000,00 zł**. Wydatkowana kwota wkładu własnego wyniosła **7.135,00 zł**. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **16.135,00 zł**.

IV. DO ZADAŃ ASYSTENTA RODZINY NALEŻY W SZCZEGÓLNOŚCI:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny planu pracy z rodziną;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny Kierownikowi MOPS w Helu;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, realizującą zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

Powierając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. W pierwszej kolejności asystent wspiera rodzinę w rozwiązywaniu podstawowych problemów życiowych. Rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki, jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Trzeba podpowiedzieć, jak gospodarować pieniędzmi, żeby wystarczyło funduszy do końca miesiąca, przekonywać, że trzeba płacić czynsz i gotować dzieciom obiady. Dzieciom, które mają trudności w nauce stara się pomóc. Dorosłym, którzy wpadli w alkoholizm, wskazuje miejsce terapii, a czasami towarzyszy przy pierwszym kontakcie ze specjalistą do spraw uzależnień. Niekiedy asystuje rodzicom podczas wizyt z dziećmi u lekarza. Większość rodzin, z którymi pracuje asystent, oprócz skomplikowanej sytuacji rodzinnej boryka się z ubóstwem. Często rodziny te pozbawione są aktu najmu lokalu mieszkalnego z powodu nieuregulowanych zaległości czynszowych i rodziny nie wiedzą, jak załatwić rozłożenie długu na raty, bo nie wiedzą, gdzie złożyć wniosek i jak go umotywować. Nie potrafią załatwić spraw urzędowych, ponieważ nie mają rozeznania w kompetencjach urzędów. Asystent Rodziny nie załatwia spraw za rodziny, nie wyręcza ich z obowiązków życiowych, ale towarzyszy klientom w załatwianiu spraw urzędowych, pokieruje, pomaga w rozmowach, w pisaniu wniosków i odwołań.

Problemy rozwiązane w rodzinach w 2016 r., w których był przydzielony asystent rodziny;

1. Podjęcie pracy	2 osoby
2. Otrzymanie dodatku mieszkaniowego	3 rodziny
3. Złożenie wniosku o zamianę mieszkania komunalnego	2 rodziny
4. Otrzymanie mieszkania komunalnego	2 rodziny
5. Konsultacja psychologiczna dzieci	4 dzieci
6. Remont mieszkania	3 rodziny
7. Pozyskanie sprzętu gospodarstwa domowego	1 rodzina
8. Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	1 dziecko
9. Ustalenie stopnia niepełnosprawności	2 dzieci
10. Otrzymanie orzeczenia o niepełnosprawności	1 dziecko
11. Problemy z nauką	8 dzieci
12. Zarajestrowanie w Powiatowym Urzędzie Pracy	1 osoba
13. Podjęcie leczenia odwykowego w AA i poradni psychologicznej	1 osoba
14. Działania interwencyjne w rodzinie	1 rodzin

Rodziny objęte pracą asystenta rodziny

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Łączna liczba dzieci w rodzinach
2016	5	12

W 2016 roku asystent rodziny nie zakończył współpracy z żadną rodziną.

W ramach wykonywanych obowiązków, asystent rodziny współpracował z takimi instytucjami jak;

- placówki oświatowe: szkoły, przedszkola;
- poradnie lekarza rodzinnego;
- Poradnia Pedagogiczna w Helu;
- kuratorzy;
- placówki wsparcia dziennego: Świetlica Socjoterapeutyczna „Bocian”;
- Komisariat Policji w Juracie;
- Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii;
- Zespół Zakładów Obsługi Miasta w Helu;
- Sąd Rodzinny w Wejherowie;

Działania, które są podejmowane na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, został stworzony indywidualny plan pracy, który był realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Ważne jest, aby działania kontynuowane przez asystenta rodziny prowadzone były we współpracy z pracownikiem socjalnym tutejszego Ośrodka. Pracownik socjalny nie ma możliwości prowadzenia działań przypisanych asystentowi rodziny, gdyż działania te skierowane na konkretną rodzinę są działaniami ciągłymi prowadzonymi w nienormowanym czasie pracy. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny oraz współpraca z pedagogiem, terapeutą rodzinnym, kuratorem rodzinnym, policją, instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny. Taka praca stwarza możliwość uzyskania większych efektów pracy z rodziną.

W 2016 roku Gmina Hel nie ponosiła kosztów za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i w domach dziecka.

- Gmina Hel otrzymała w 2016 r. dotację w wysokości **9.000,00 zł** na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny w wymiarze ½ etatu.
- Całkowity koszt realizacji zadania w roku 2016 wyniósł **16.135,00zł**.
- Asystent rodziny wspierał swoim działaniem 5 rodzin z terenu miasta Helu.

V. WYKAZ POTRZEB NA ROK 2017 ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Złożono zapotrzebowanie na „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017-asystent rodziny” w wysokości **18.000,00 zł** (dotacja).

Sukcesy pracy mierzy się w sposób szczególny, a efekty widać między innymi poprzez rozbudzenie potrzeb u klientów i chęci do budowania zmian na lepsze życie. Tylko kompleksowa pomoc udzielana rodzinom pomoże poprawić ich sytuację, zmniejszając liczbę dzieci zabieranych z rodzin i umieszczanych w pieczy zastępczej.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Helu
mgr Irena Łenc

Sporządziła:
Beata Szpyt

Hel dnia 22.02.2017r.

ASYSTENT RODZINY
Beata Szpyt
mgr Beata Szpyt